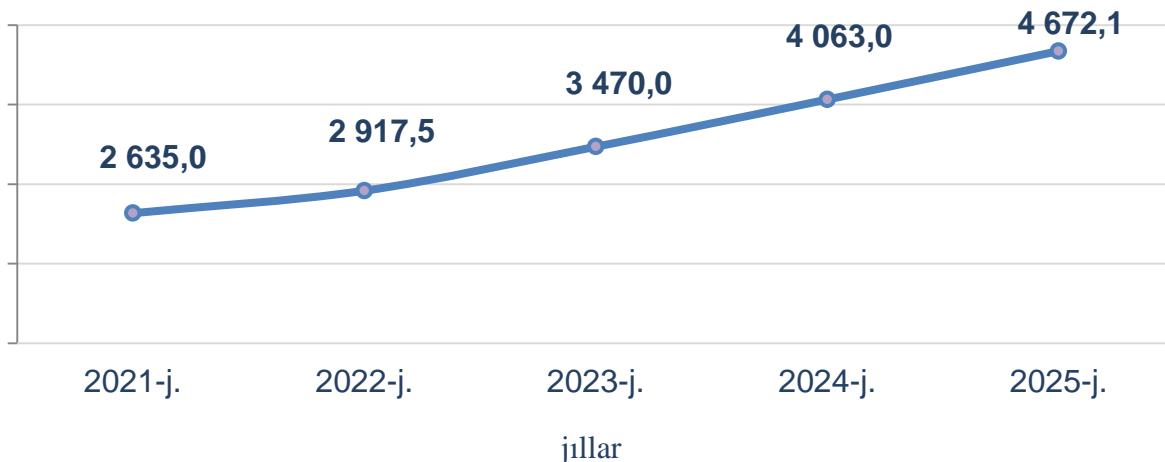


**Qaraqalpaqstan Respublikasında
Ortasha aylıq nominal esaplanǵan is haqi
2025-jıldınıń yanvar-mart ayları ushın (dáslepki maǵlıwmatlar)**

- I. Ortasha aylıq nominal esaplanǵan is haqınıń jıllar boyınsha ózgeriw dinamikası.
 - II. Qala ham rayonlar boyınsha ortasha aylıq nominal esaplanǵan is haqi.
 - III. Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha ortasha aylıq nominal esaplanǵan is haqi.
 - IV. Ortasha aylıq nominal esaplanǵan is haqınıń ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha dinamikası.
 - V. Ortasha aylıq nominal esaplanǵan is haqi boyınsha metodikalıq túsindirmeler hám metamaǵlıwmatlar.
- I. Ortasha aylıq nominal esaplanǵan is haqınıń jıllar boyınsha ózgeriw dinamikası.**

Qaraqalpaqstan Respublikasında 2025-jıldınıń yanvar-mart aylarında ortasha aylıq esaplanǵan is haqi 4 672,1 mıń somdı qurap, ótken usı dáwirine salıstırǵanda 15,0 % ke ósken.

Jıllar kesiminde ortasha aylıq is haqi, mıń som



Qaraqalpaqstan Respublikası boyınsha ortasha Ortasha aylıq nominal is haqınıń sońğı bes jılıq dinamikası analiz etilgeninde, 2021-jıldınıń 1-shereginde 2 635,0 mıń somdı quraǵan, is haqi muğdari 2025-jıldınıń 1-sheregine kelip 4 672,1 mıń somdı quradı ham sońğı bes jilda 2 037,1 mıń somǵa ósti.

II. Qala ham rayonlar boyınsha ortasha aylıq nominal is hağı muğdari.

Qala ham rayonlar boyınsha ortasha aylıq nominal esaplanǵan is hağı muğdari tuwrısındaǵı maǵlıwmatlar 2025-jıldını yanvar-mart ayları ushın keltirilgen bolip, 2024- jıldını sáykes dáwirine salıstırǵan.

	MÍN som	ósiw pátı, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	4 672,1	115,0
Nókis qalası rayonlar:	6 273,9	116,0
Ámiwdárya	3 221,5	117,3
Beruniy	3 494,4	115,0
Bozataw	3 401,7	107,5
Qaraózek	3 722,1	114,5
Kegeyli	3 800,5	108,6
Qońırat	4 947,8	108,7
Qanlıkól	3 666,3	106,3
Moynaq	3 809,2	105,7
Nókis	4 802,8	119,9
Taqiyatas	4 777,2	120,4
Taxtakópir	3 363,4	112,6
Tórtkúl	3 576,5	112,7
Xojeli	4 359,3	121,6
Shimbay	3 807,0	116,1
Shomanay	3 612,0	113,5
Ellikqala	3 831,3	116,7

Rayonlar kesiminde ortasha aylıq nominal esaplanǵan is haqları boyınsha eń joqarı ósiw pátleri qala hám rayonlarda gúzetildi. Soniń ishinde, Xojeli rayonı joqarı ósim pátinde jetekshilik qılıp, ortasha aylıq is hağı 4 359,3 míń somdı qurap, ótken usı dáwirine salıstırǵanda 21,6% ke óskenligi gúzetildi.

Sonday-aq, bul kórsetkish Taqiyatas rayonında 4 777,2 míń somdı (ótken sáykes dáwirine salıstırǵanda ósiw pátı 120,4%), Nókis rayonında 4 802,8 míń somdı (119,9%), Ámiwdárya rayonında 3 221,5 míń somdı (117,3%), Ellikqala rayonında 3 831,3 míń somdı (116,7%) hám Shimbay rayonında 3 807,0 míń som (116,1%) dı quraǵan.

Óz ornında, ortasha aylıq nominal esaplanǵan is hağı Muynoq rayonında 3 809,2 míń som (105,7%), Qanlıkól rayonında 3 666,3 míń somdı (106,3%), Bozataw rayonında 3 401,7 míń somdı (107,5%), Kegeyli rayonında 3 800,5 míń som (108,6%), Qońırat rayonında 4 947,8 míń somdı (108,7%), Taxtakópir rayonında 3 363,4 míń som (112,6%), Tórtkúl rayonında 3 576,5 míń somdı (112,7%), Shomanay rayonında 3 612,0 míń somdı (113,5%), Qaraózek rayonında 3 722,1 míń somdı (114,5%), Beruniy rayonında 3 494,4 míń somdı (115,0%) hámde Nókis qalasında 6 273,9 míń somdı (116,0%) qurap, basqa rayonınlarǵa salıstırǵanda ósiw pátı tómenirek ekenligi gúzetildi.

III. Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha ortasha aylıq nominal esaplanǵan is haqi.

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha ortasha aylıq nominal is haqi muğdarı haqqında maǵlıwmatlar 2025-jıldını yanvar-mart ayları ushın keltirilgen bolip, 2024-jıldını usı dáwirine salıstırǵan. Bul salıstırıw arqalı tarawlar kesiminde parqlar hám ózgarisler analiz etildi.

Ekonominik xızmet túriniń atı	Mıń som	Òsiw pátı, % te
Sanaat	6 928,2	121,4
Qurılıs	3 772,9	108,5
Sawda	5 268,1	128,0
Tasıw hám saqlaw	6 224,3	116,0
Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler	4 215,8	109,1
Málimeleme hám baylanıs	8 036,7	127,7
Bank, qamsızlandırıw, lizing, kredit hám dáldálshılıq	12 091,3	114,9
Bilimlendiriliw	3 765,2	115,2
Den sawlıqtı saqlaw hám sociallıq xızmetler kórsetiwi	3 896,6	108,7
Mádeniyat, kewil ashıw hám dem alıw	3 981,3	126,7
jámi ortasha is haqi	4 672,1	115,0

Ortasha aylıq nominal is haqi ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha analiz etilgeninde en ýoqarı ósiw pátleri sawda tarawında gúzetilip, bul tarawda 2024-jıldını usı dáwirine salıstırǵanda ósiw pátı 128,0% ti qurap, is haqi muğdarı 5 268,1 mıń somǵa jetkenligi gúzetildi.

Sonday-aq, málimeleme hám baylanıs tarawında hám sezilerli ósiw pátı gúzetilip, is haqi muğdarı 8 036,7 mıń somdı qurap, ósiw 27,7 % ke, mádeniyat, kewil ashıw hám dem alıw tarawında is haqi muğdarı 3 981,3 mıń somdı qurap, 26,7 % ke, sanaat tarawında ortasha is haqi 6 928,2 mıń somdı qurap, 21,4 % ke, tasıw hám saqlaw tarawında 6 224,3 mıń somdı qurap, ósiw 16,0 % ke, bilimlendiriliw tarawında bolsa 3 765,2 mıń somdı qurap, 15,2 % ke óskenligi gúzetildi.

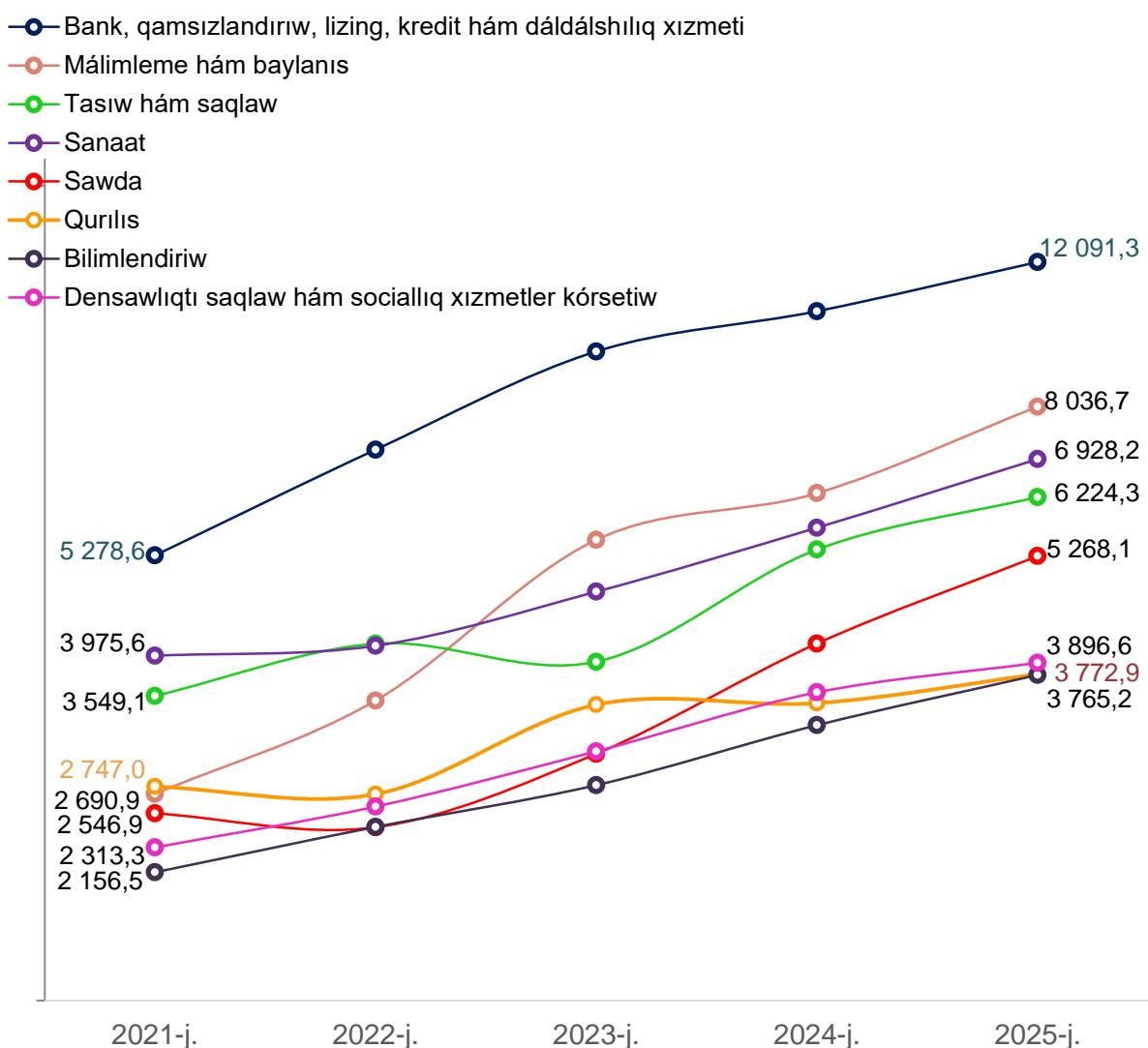
Sonıń menen birge, ortasha aylıq nominal is haqi bank, qamsızlandırıw, lizing, kredit hám dáldálshılıq xızmeti tarawında 12 091,3 mıń somdı qurap, ótken usı dáwirine salıstırǵanda 14,9 % ke, jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler tarawında 4 215,8 mıń somdı qurap, ótken usı dáwirine salıstırǵanda 9,1 % ke, den sawlıqtı saqlaw hám sociallıq xızmetler kórsetiwi tarawında 3 896,6 mıń somdı qurap, 8,7 % ke, qurılıs tarawında bolsa 3 772,9 mıń somdı qurap, 8,5 % ke ósken bolsada basqa tarawlarǵa salıstırǵanda ósiw pátı tómenirek ekenligi gúzetildi.

IV. Ortasha aylıq nominal esaplanǵan is haqınıń ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha dinamikası.

Ekonominik xızmet túrleri boyınsha ortasha aylıq is haqı muğdarınıń sońǵı bes jıldagi ózgerisi analiz etilgeninde, 2025-jıldırı 1-shereginde bank, qamsızlandırıw, lizing, kredit hám dáldálshılıq xızmeti tarawında is haqı muğdarı 12 091,3 mıń somdı qurap, 2021-jıldırı usı dáwirine salıstırǵanda 6 812,7 mıń somǵa óskenligi gúzetildi.

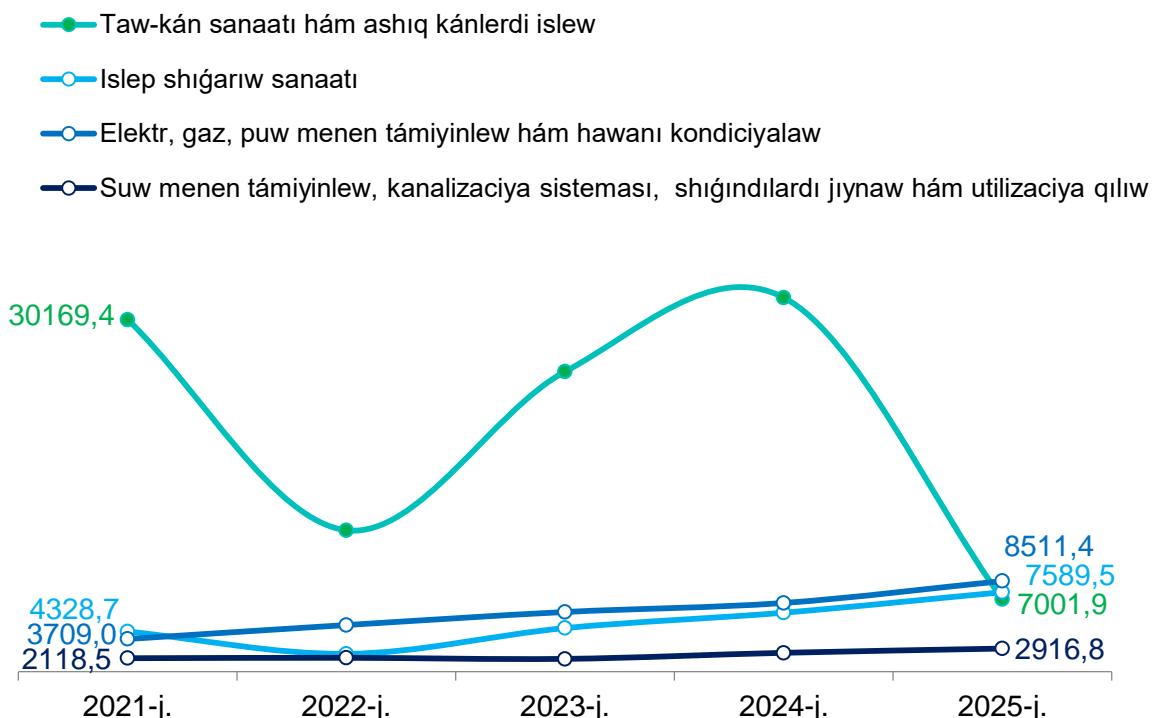
Sonday-aq, sońǵı bes jilda málimleme hám baylanıs tarawı boyınsha is haqı muğdarı 5 345,8 mıń somǵa, sanaat tarawında 2 952,6 mıń somǵa, sawda 2721,1 mıń somǵa, tasiw hám saqlaw tarawında 2 675,2 mıń somǵa, qurılıs tarawında 1 026,0 mıń somǵa, óskenligi gúzetildi.

Ortasha aylıq is haqınıń ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha ózgeriw dinamikası, mıń som



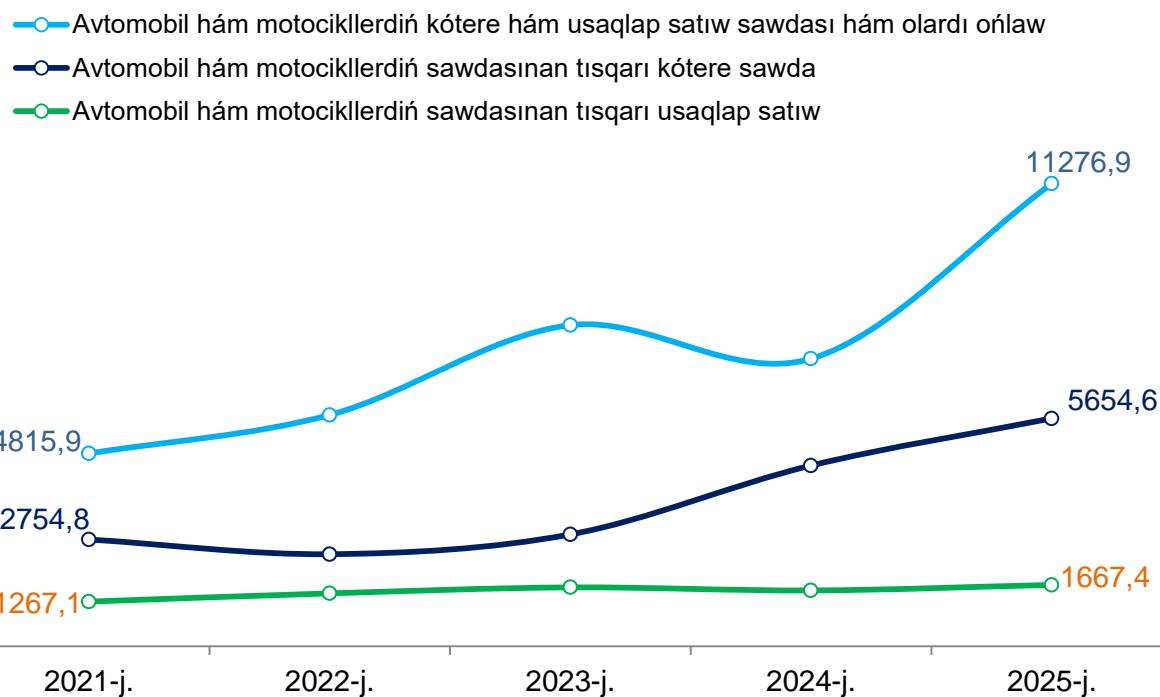
Sanaat tarawında ortasha aylıq is haqı 6 928,2 mıń somdı, onıń quramı boyınsha ortasha aylıq is haqı muğdarı taw-kán sanaatı hám ashıq kánlerdi islew tarawında 7 001,9 mıń som, elektr, gaz, puw menen támiyinlew hám hawarı kondiciyalaw tarawında 8 511,4 mıń som, islep shıǵarıw sanaatı tarawında 7 589,5 mıń som, Suw menen támiyinlew, kanalizaciya sisteması, shıǵındılardı jıynaw hám utilizaciya qılıw tarawında 2 916,8 mıń som ekenligi gúzetildi.

Sanaat tarawında tarmaqlar boyinsha is haqı ózgerisi dinamikası, miń som



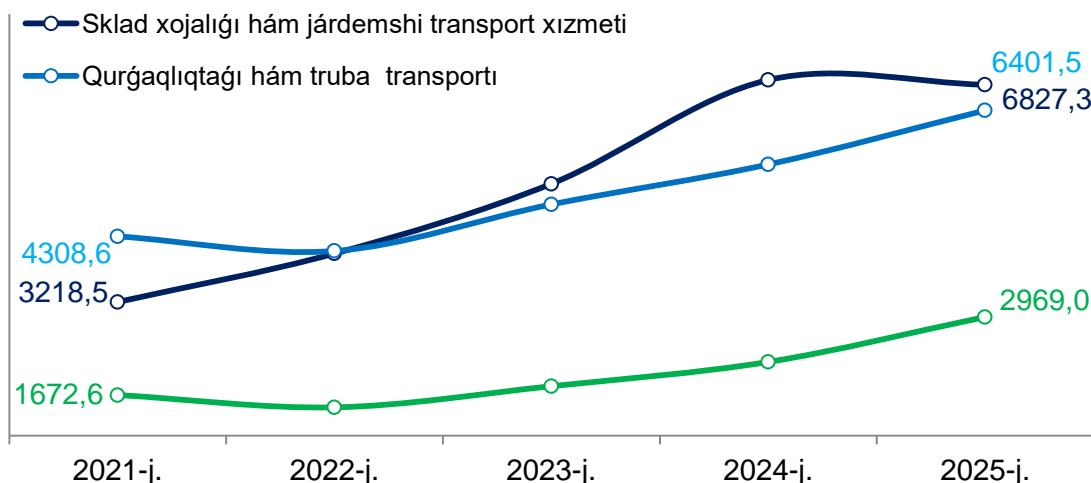
Sawda tarawında ortasha aylıq is haqı 5 268,1 miń somdı, onıń quramı boyinsha ortasha aylıq is haqı muğdarı avtomobil hám motocikllerdiń kótere hám usaqlap satıw sawdası hám olardı ońlaw tarawında 11 276,9 miń somdı, avtomobil hám motocikllerdiń sawdasınan tısqarı kótere sawda tarawında 5 654,6 miń somdı, avtomobil hám motocikllerdiń sawdasınan tısqarı usaqlap satıw tarawında 1 667,4 miń somdı quraǵan.

Sawda tarawında is haqı muğdarınıń ózgerisi dinamikası, miń som



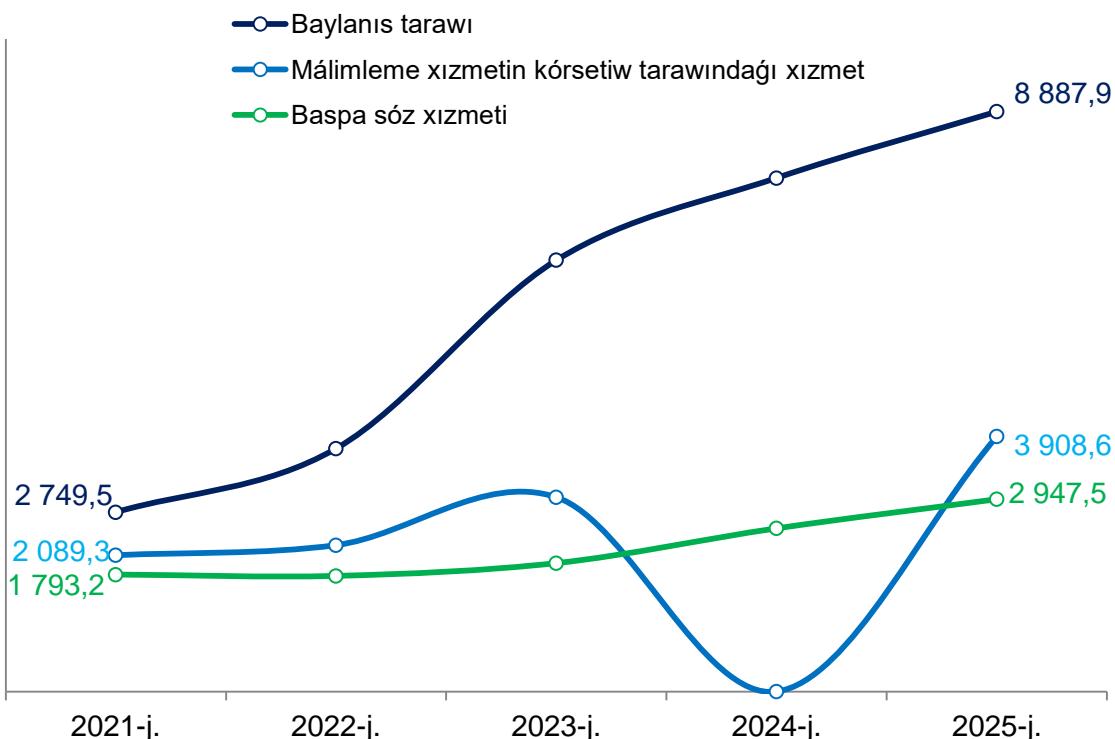
Tasiw hám saqlaw tarawında ortasha aylıq is haqi 6 224,3 miń somdi quraǵan bolsa, onıń ayrım tarawları boyinsha ortasha aylıq is haqi muǵdarı sklad xojalığı hám járdemshi transport xızmeti tarawında 6 827,3 miń somdi, Qurǵaqlıqtaǵı hám truba transportı tarawında 6 401,5 miń somdi, Pochta hám kuryerlik xızmeti tarawında 2969,0 miń somdi quraǵan.

Tasiw hám saqlaw tarawında is haqi muǵdarınıń ózgerisi dinamikası, miń som



Málimleme hám baylanıs tarawında ortasha aylıq is haqi 8 036,7 miń somdi quraǵan bolsa, onıń ayrım tarawları boyinsha ortasha aylıq is haqi málimleme xızmetin kórsetiw tarawındaǵı xızmet 3 908,6 miń somdi, baylanıs tarawında 8 887,9 miń somdi hám Baspa sóz xızmeti tarawında 2 947,5 miń somdi quraǵan.

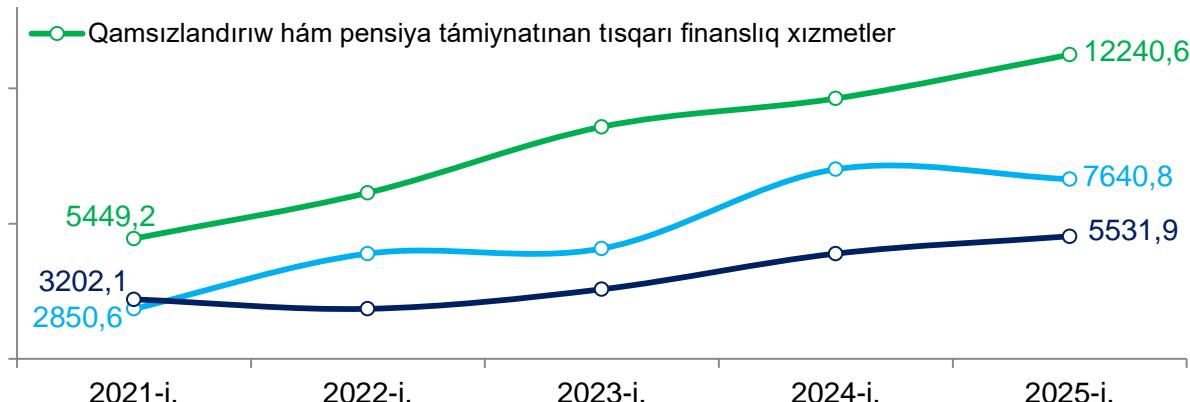
Málimleme hám baylanıs tarawında tarawında is haqi muǵdarınıń ózgerisi dinamikası, miń som



Bank, qamsızlandırıw, lizing, kredit hám dáldálshılıq tarawında ortasha aylıq is haqi 12 091,3 miń somdı, onıń quramı boyınsha ortasha aylıq is haqi májbúriy sociyallıq qamsızlandırıwdan tısqarı, qayta qamsızlandırıw hám pensiya jamǵarmaları xızmeti tarawında 7 640,8 miń somdı, finanslıq xızmetler kórsetiw hám qamsızlandırıw boyınsha járdemshi xızmet tarawında 5 531,9 miń somdı, qamsızlandırıw hám pensiya támiynatınan tısqarı finanslıq xızmetler tarawında 12 240,6 ming miń somdı quraǵan.

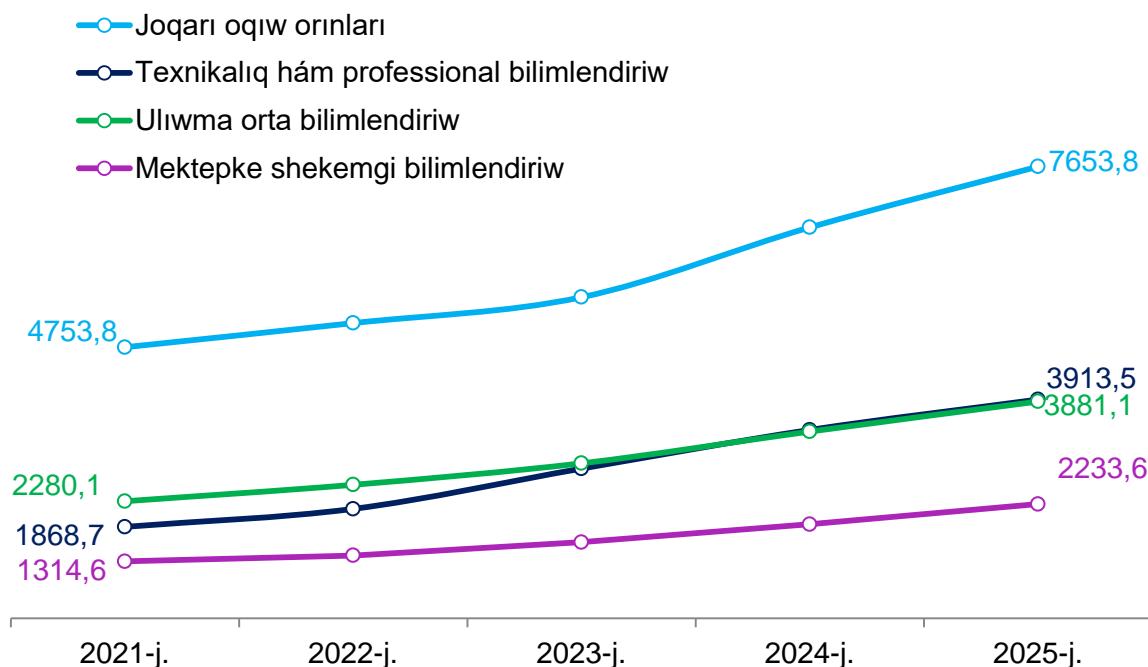
Bank, qamsızlandırıw, lizing, kredit hám dáldálshılıq tarawında ortasha aylıq is haqi, miń som

- Májbúriy sociyallıq qamsızlandırıwdan tısqarı, qayta qamsızlandırıw hám pensiya jamǵarmaları xızmeti
- Finanslıq xızmetler kórsetiw hám qamsızlandırıw boyınsha járdemshi xızmet



Bilimlendiriliw tarawınıń tiykarǵı tarmaqları boyınsha ortasha aylıq is haqi, miń som

Bilimlendiriliw tarawında ortasha aylıq is haqi 3 765,2 miń somdı, onıń quramı boyınsha ortasha aylıq is haqi joqarı oqıw orınları tarawında 7 653,8 miń somdı, texnikalıq hám professional bilim tarawında 3 913,5 miń somdı, Ulıwma orta bilim tarawında 3 881,1 miń somdı, Mektepke shekemgi tálim tarawında bolsa 2 233,6 miń somdı quraǵan.





V.Ortasha aylıq nominal esaplanǵan is haqi túsindirmeler hám metamaǵlıwmatlar

Nominal esaplanǵan miynet haqi - málim bir dáwir (saat, ay, jıl) dawamında xızmetker tárepinen islep shıǵarılǵan ónim (orınlanǵan jumıs yamasa kórsetilgen xızmet) ornına jumıs beretuǵınlar tárepinen, ámeldegi nızam hújjetlerine tiykarlanǵan halda salıq hám basqa tólewlerdi óz ishine alıwshı jallanba xızmetkerdiń miynetine aqsha tólew formasında fizikalıq shaxsqa pul formasında esaplanǵan dáramatlardan ibarat.

Ortasha miynet haqın esaplaw ushın qabil etiletuǵın xızmetkerler sanı - hámledarlıq hám tuwıw boyınsha demalısta bolǵan, tikkeley tuwıw uyiniń ózinden jańa tuwǵan bópeni perzentlikke alıw qatnasi menen demalısta bolǵan, hámde balanı onıń nızam hújjetlerine muwapiq málim bir jasqa toliwına shekem baǵıw boyınsha demalısta bolǵan áyeller; tálım mákemelerinde oqıtıp atırǵan hám miynet haqi saqlanbaǵan halda qosımsha miynet demalısında bolǵanlar, sonıń menen birge, tálım mákemelerine kiriw imtiqanların tapsırıw ushın miynet haqi saqlanbaǵan halda demalısta bolǵan xızmetkerlerlerdi inabatqa almaǵan halda, miynet dáptersheleri ámeldegi bolǵan hám miynet haqi esaplanǵan xızmetkerlerdiń ortasha sanın ańlatadı.

Jumıs waqtı - kárخana yamasa shólkemde arnawlı bir jumıstı orınlaw ushın nızamlı berilgen müddet jumıs kúni hám jumıs háptesi menen belgilenedi. Jumıs waqtı dawamında islenbegen waqt (nátiyjesinde júz bergeninnen qaramastan) biykar turıw waqtı dep ataladı.

Miynet haqi - ámeldegi dáwirde jumıs beretuǵın tárepinen jallanǵan xızmetkerge atqarǵan jumısları ushın berilgen pul yamasa natura usılıdaǵı tólewler bolıp, olar esaplanǵan summalar jiyındısınan dúziledi hám eki bólekke bólinedi: miynet haqi jáne social qamsızlandırıwǵa ajıratılǵan qarjılar.

Miynet haqına tásır kórsetiwshi faktorlar - Bazar ekonomikası sharayatında miynet haqi kólemine bir qatar bazar faktorları hám bazardan tısqarı faktorlar tásır kórsetedi, bunıń nátiyjesinde miynetke aqsha tólewdiń arnawlı bir dárejesi payda boladı. Bular tovarlar hám xızmetler bazarda talap hám usınıs ózgerisleri, miynetke bolǵan talap, bahasınıń ózgeriwshenligi, tutınıw tovarları hám xızmetler bahası ózgeriwi hám basqalar kireti.